

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB13

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB13", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 22*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2005, s. 29. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb13-txt-shoot-id4de2ad6d-08aa-4125-abd9-3c0405394ba4.pdf> (tilgået 05. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 22

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden. [Læs CC0-erklæringen](#)

SelvPrædikeforedragets Situation, det at prædike, i den Forstand som det nu tages, er som beregnet paa, ethisk seet, at bedrage Taler og Tilhører.

I en pragtfuld Bygning, hvor Kunst og Smag har frembragt det æsthetiske Begreb af Høitidelighed; naar saa Orgelets mægtige Røst har fyldt Hvælvingerne og den sidste Tone hendøer – da træder der en Taler frem, som nu sætter alt i Bevægelse for i Øieblikket at virke; han selv opdnes ved at fornemme, hvorledes han virker; han potenseres o: s: v: o: s: v:

Afdøde Spang sagde engang at han havde havt nogle af sine herligste Øieblikke paa Prædikestolen. Ja, ach ja en saadan Stemnings og Phantasie-Potensation det er jo ogsaa, æsthetisk, Noget. Men mon ikke en Skuespiller taler paa samme Maade om det at frembringe en Stilhed i Theateret saa man kan høre en Knappenaal falde – og saa i næste Øieblik høre Jubelen o: s: v:; mon ikke ogsaa en Skuespiller siger, at han har haft nogle af sine herligste Øieblikke paa Scenen, ved den Potensation som det er at electrifere og electriferes. Og Præsten vil endnu mere, han som jo selv er det Jeg, der taler qua autor.

Og saa taler man rørende om, at en Præst føler Trang til at prædike; naar han i en Maaned ell. to ikke har prædiket, saa føler han en Tomhed, et Savn o: s: v: – jo jeg takker, hvad Under vel at Den der er forvænt ved saadanne ugentlige æsthetiske Potensationer, hvor han i begejstret Stemning exalteret rører og selv røres ved at skildre Tro, Haab, Kjerlighed, høie Dyder, Saligheden i det at lide o: s: v: – hvad Under vel at man føler et Savn; naar man er Forfalden er det ikke saa let at undvære Spiritus.

Men hvor bliver nu i alt Dette Plads for den fattige ethiske Existeren og Handlen.

Det er Mynster lige saa umuligt som at staae paa Hovedet, ligeoverfor en blot nogenlunde Dialektiker at vise Forskjellen mell. en Prædikant i hans Stiil og en Skuespiller. Thi Forskjellen mell. en Præst og en Skuespiller er just det Existentielle, at Præsten er fattig – naar han prædiker om Fattigdom, er forhaanet, naar han prædiker om at lide Forhaanelse o: s: v: o: s: v:; medens Skuespilleren just har den Opgave at bedrage ved aldeles at skaffe sit Existentielle bort – har Præsten just den Opgave i dybeste Forstand at prædike med sit Liv. Ja lidt paradox kunde man sige: at prædike er noget nær at holde sin Mund men eksistentielt at udtrykke, i Gjærning, med sit Liv at udtrykke Det, som ellers bruges Ord til. Det klangfulde Organ, de herlige Armbevægelser o: s: v: behøves egl. ikke: en Stum kan prædike, og en Krøbling, der ingen Arme har kan ogsaa prædike.

[a] cfrp.137.